

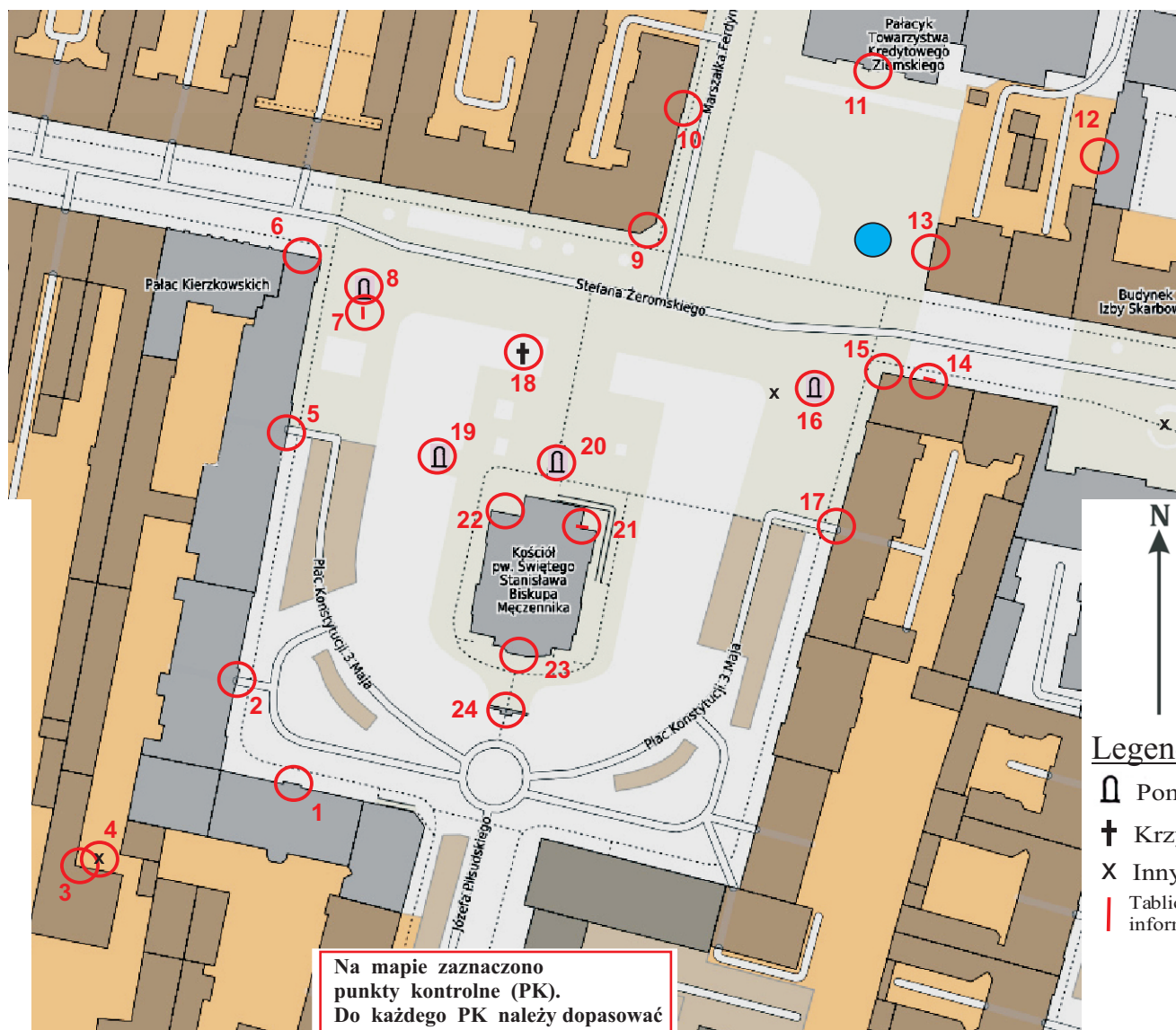
Radom

Plac Konstytucji 3 Maja

13/M/25

Plac Konstytucji 3 Maja – centralny plac Radomia, położony w dzielnicy Śródmieście. Usytuowany u zbiegu ulicy Żeromskiego z ulicami Piłsudskiego i Focha. Zaprojektowany w 1846 wytyczono w 1875 przy okazji budowy cerkwi św. Mikołaja (po przebudowie w latach 1925–1930 kościół garnizonowy św. Stanisława). Powstał on zamiast przewidzianego w planie regulacyjnym Radomia z 1822 roku placu, usytuowanego na skrzyżowaniu ulic Sienkiewicza i Piłsudskiego. Nazwa placu wielokrotnie ulegała zmianom. W latach 1875–1898 pl. Cerkiewny potem 1989–V 1916 pl. Soborny, V 1916–IX 1916 pl. Zielony, IX 1916–1940 pl. 3 Maja, 1940–1945 Adolf Hitler Platz, 1945–1948 pl. 3 Maja, 1948–1981 pl. Konstytucji, od 1981 pl. Konstytucji 3 Maja. Dominującym typem zabudowy są reprezentacyjne kamienice mieszczańskie z XIX i I połowy XX wieku. Charakterystycznym elementem placu jest neobarokowa bryła kościoła garnizonowego św. Stanisława, przebudowanego w latach 1925–1930 z cerkwi pw. św. Mikołaja wraz z Grobem Nieznanego Żołnierza, usytuowanym przed frontem świątyni. Spośród pozostałej zabudowy wyróżniają się: budynek dawnego hotelu Europejskiego, założonego w 1898 przez Ludwika Łagodzińskiego. Na parterze budynku w okresie międzywojennym mieściły się kawiarnie-Łobzowianka i Bolesława Przybytniewskiego wraz z restauracją oraz sklep z artykułami kolonialnymi A. Borowskiej, pałac Karschów i Wickenhagenów-monumentalna, eklektyczna kamienica mieszczańska o charakterze pałacowym, wzorowana na pałacu Kronenberga w Warszawie. Wzniesiona w latach 1881–1882. W użytkowym parterze budynku mieściła się m.in. Apteka Łagodzińskich, cukiernia Przybytniewskiego, biura Sądu Okręgowego oraz rosyjska Resursa Obywatelska. W okresie okupacji niemieckiej w budynku umieszczono m.in. biura dyrekcji operacyjnej niemieckiej Kolei Wschodniej, dom Stanisławskich z 1876. W okresie międzywojennym w budynku mieściła się m.in. kawiarnia Bombonierka i Kasa Spółdzielcza dla Handlu i Przemysłu. Po 1945 Miejska i Wojewódzka Biblioteka Publiczna. Północną pierzeję placu tworzą budynki usytuowane przy ulicy Żeromskiego: dom Podworskich, wybudowany w latach 1866–1867 w stylu neorenesansowym, według projektu Antoniego Wąsowskiego. Pośród zabytkowej zabudowy radomskiego śródmieścia wyróżnia go ściana szczytowa zdobiona boniowaniem, trzema płytkimi arkadami oraz popiersiami starożytnych postaci, umieszczonymi na konsolach. Razem z gmachem dawnego Towarzystwa Kredytowego Ziemińskiego, kamienica Podworskich stanowiły tło zrewitalizowanego w 2013 skweru, gmach dawnego Towarzystwa Kredytowego Ziemińskiego, wzniesiony w 1852 roku w stylu neorenesansowym, według projektu Henryka Marconiego i Ludwika Radziszewskiego. Do roku 1933 mieścił różnego rodzaju ziemiańskie instytucje finansowe, a następnie został przekazany na cele oświatowe, eklektyczna kamienica, usytuowana na rogu ulicy Focha. W okresie międzywojennym w narożnym lokalu parteru działała bardzo popularna Cukiernia Rembikowskiego, tzw. dom Pod amorkiem, zburzony po 1945 roku. Określenie wzięło się od figury kupidyna, umieszczonej na zwieńczeniu tympanonu ryzalitu środkowego. Przed kościołem garnizonowym znajduje się Grób Nieznanego Żołnierza-pomnik w kształcie płyty zbudowany w 1925 roku, zniszczony w czasie okupacji niemieckiej, odbudowany w 1995 roku. We wschodniej części placu, w pobliżu ulicy Żeromskiego, znajduje się pomnik Leszka Kołakowskiego, zaś w zachodniej pomnik Witolda Gombrowicza.

źródło: Wikipedia

Legenda:

- Pomnik
- Krzyż
- Inny obiekt
- Tablica informacyjna

Na mapie zaznaczono punkty kontrolne (PK). Do każdego PK należy dopasować zdjęcie lub podać odpowiedź na pytanie. Odpowiedzi należy dostarczyć do organizatora.

Długość trasy: 500 m.
Do potwierdzenia: 24 PK

Opracowanie trasy: Robert Chruślak
Aktualność: sierpień 2025 r.
Źródło mapy: © autorzy OpenStreetMap
wersja 1.1

Turystyczno-Rekreacyjna Impreza na Orientację (13/M/25)

PK 2	Budynek dawnego hotelu Europejskiego, założonego w 1898 roku. Jakie muzeum można zwiedzić za bramą?
PK 3	Siedziba Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego oddział "Łucznik". Co oprócz PTTK-u znajduje się w siedzibie?
PK 7	Tablica szlaku turystycznego ZABYTKI RADOMIA-Pałac Karschów. W ilu językach podana jest informacja na tablicy?
PK 14	Tablica upamiętniająca zbrojne starcie z zaborcą carskim i poległemu 24.XII.1904 roku chorążego. Jak nazywał się chorąży?
PK 18	Drewniany krzyż na placu kościelnym z napisem DO KOŃCA NAS UMIŁOWAŁ i wrytym na środku rokiem 1986. Jaki napis jest wryty nad rokiem 1986?
PK 19	Pomnik poświęcony żołnierzom-górnikom przymusowo zatrudnianych w kopalniach i kamieniołomach przez komunistów. Jaki symbol znajduje się na cokole między latami 1949 i 1959?
PK 20	Grób Nieznanego Żołnierza i tablica z napisem "Nieznanemu Żołnierzowi Poległemu w Obronie Ojczyzny". Co znajduje się pod tablicą?
PK 21	Tablica wdzięcznym Bogu za dar niepodległości radomianom. W którą rocznicę ogłoszenia Konstytucji 3 Maja?

PK 1, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 22, 23, 24 - dopasuj zdjęcie.

Odpowiedzi należy przesłać za pomocą formularza <https://trino.pttk.pl/karta-startowa>

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2016/67 z dnia 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46 (ogólne rozporządzenie o ochronie danych, tzw. RODO), przesyłając wyraża zgodę na publikację na liście osób, które przebyły trasę TRInO na stronie internetowej <http://trino.pttk.pl/>.